

К.т.н. Свяцкий В.В.

Кіровоградський національний технічний університет

Етапи впровадження системи дистанційної освіти

В останні роки особливого значення набуває модернізація системи освіти в Україні. Розвиток інформаційних технологій, концепція дистанційної освіти, що побудована на телекомунікаційних засадах інтернет, є найважливішим фактором розвитку освіти в країні.

На теперішній час для підготовки студентів використовують дві організаційні форми навчання: першу – очну, коли викладач, прямо взаємодіє в аудиторії з учасниками лекції, практикуму, семінару, дає необхідні знання, відповідає на запитання тощо; другу – дистанційну форму – відкриту систему навчання, що передбачає активне спілкування між викладачем і студентом за допомогою сучасних мережевих технологій і мультимедіа; така форма навчання дає свободу вибору місця, часу і темпу навчання.

При впровадженні дистанційного навчання ставляться мета і завдання, розробляється план проведення дистанційних курсів у межах загального навчального плану вузу. При цьому кафедри вузу погоджують впровадження дистанційних курсів зі своїми загальними річними планами і щоденною навчально-методичною діяльністю.

В теперішній час метою впровадження дистанційного навчання у багатьох вузах країни, як правило, є підвищення якості надання освітніх послуг за допомогою створення і розвитку електронної системи дистанційних курсів в університеті.

Основні завдання впровадження дистанційного навчання є різноплановими, наприклад: створення, функціонування і підтримка мережі дистанційних курсів; розробка нових і використання спеціалізованих технологій та засобів навчання; застосовування єдиного інформаційного навчально-методичного простору тощо.

До основних етапів проектування і впровадження системи дистанційної освіти (СДО) у вузі відносяться:

- прийняття концепції розвитку СДО; розробка нормативно-правової, методичної і інформаційно-технічної бази; аналіз бізнес-процесів СДО;
- створення (придбання і/або оренда) і розгортання СДО;
- проведення експериментальних випробувань і експлуатація СДО.

На першому етапі повинні бути визначені:

- основний перелік нормативних і регламентуючих документів; технічні і технологічні вимоги до системи дистанційного навчання в цілому;
- вимоги до конфігурації платформи СДО, на їхній підставі здійснюється вибір базового інструмента СДО [1];
- критерії і стандарти якості навчальних складових СДО із обов'язковою їхньою експертизою;
- типова структура, стиль, технології і інструментарій для розробки навчально-методичного контенту;
- склад організаційної інфраструктури, яка адмініструє, підтримує і обслуговує навчальний процес за допомогою СДО (адміністратори, інструктори, розробники, лектори, т'ютори тощо);
- основні бізнес-процеси і бізнес-процедури навчального процесу дистанційного навчання, на основі яких виконують економічні розрахунки вартості проекту.

За результатами цього етапу приймаються технічний і робочий проекти на розробку і впровадження системи дистанційного навчання вузу.

На етапі створення (придбання і/або оренди) системи дистанційного навчання здійснюється:

- створення технічної бази (придбання і/або оренда, встановлення серверів, мережевого устаткування тощо);
- інсталяція програмного, апаратного і мережевого обладнання, адміністрування системи управління освітнім контентом, системи аудіо- та відеоконференцій [2], реєстрація і підтримка взаємодії учасників СДО тощо;

– розробка нормативної документації з опису системи і експлуатації СДО;
а також нормативно-методичних і регламентуючих документів по веденню навчального процесу;

– розробка і виготовлення інформаційних ресурсів підтримки навчального процесу вузу;

– навчання технічного, адміністративного, викладацького персоналу.

За результатами другого етапу ухвалюється рішення щодо проведення приймально-здавальних випробувань.

На етапі проведення випробувань СДО:

– використовуються програми, методики і засоби тестування системи;
перевіряється наявність необхідної нормативної і технічної документації;

– проводиться перевірка комплектності і функціональності окремих складових системи і комплексна перевірка працездатності системи в цілому.

Етап дослідної експлуатації СДО доцільно проводити в робочому режимі функціонування системи із невеликою кількістю слухачів. А вже на етапі досвідченої експлуатації СДО відбувається становлення навчального процесу, вибудовуються і детально опрацьовуються основні бізнес-процеси освітніх процедур, усуваються окремі технічні помилки і неточності.

Література

1. Критерії вибору засобів організації системи дистанційного навчання // Trends of Modern Science. Materials of the X international scientific and practical conference. May 30 - June 7, 2014. – Sheffield: Science and Education Ltd, 2014. – Volume 25. Modern information technologies. – P. 53-55.

2. Свяцький В.В., Скрипник О.В. Вебінар як складова дистанційної освіти // Materiály XI mezinárodní vědecko-praktická konference „Dny vědy – 2015”. 27 března - 05 dubna 2015. – Praha: Publishing House „Education and science” s.r.o., 2015. – Dil. 18. Matematika. Fyzika. Moderní informační technologie. – S. 71-74.